

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL LIKVIDUOJAMOS B. O. Į "C1" 2017-06-19 SKUNDO**

2017 m. rugpjūčio 21 d. Nr. S-181 (7-133/2017)

Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos narės, pavaduojančios
komisijos pirmininkę
komisijos narių

Linus Vosylienės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės – pranešėja

sekretoriaujant
mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus
atstovams nedalyvaujant

Ramutei Matkevičienei

2017 m. liepos 25 d. posėdyje išnagrinėjusi likviduojamos B. O. Į "B1" (toliau – Pareiškėja) 2017-06-19 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2017-05-23 sprendimo Nr. 69-54, n u s t a t ė:

Inspekcija 2017-05-23 sprendimu Nr. 69-54 patvirtino Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) 2017-03-29 sprendimą Nr. (7.45-4.7.2)-FR0682-117, kuriuo Pareiškėjai nurodyta sumokėti į valstybės biudžetą 2918,79 Eur pelno mokestį (toliau – PM), 10 proc. 292 Eur PM baudą.

Sprendime pažymėta, kad Kauno AVMI patikrino Pareiškėjos PM apskaičiavimo teisingumą už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2008-12-31 ir nustatė, jog Pareiškėjos vardu buvo registruotos administracinės patalpos, esančios (duomenys neskelbtini), kurios 2008-07-22 savininko sprendimu (patalpų vertė – 107792 Lt) ir priėmimo–perdavimo aktu neatlygintinai perleistos Pareiškėjos savininkės B. O. ir jos sutuoktinio O. N. nuosavybėn. 2008-07-22 patalpų perleidimo sandoris vyko tarp asocijuotų asmenų, t. y. Pareiškėjos, jos savininkės bei savininkės sutuoktinio, ir sandoris neatitiko tikrosios rinkos kainos. Kauno AVMI konstatavo, jog Pareiškėja nesilaikė išiestosios rankos principo sandoriuose su asocijuotais asmenimis bei neapskaičiavo turto vertės padidėjimo pajamų, šių pajamų, apskaičiuodama apmokestinamąjį pelną, neįtraukė į mokesčio bazę ir nuo jų neapskaičiavo ir nedeklaravo PM.

Nurodyta, jog Kauno AVMI, įvertinusi papildomai nustatytas 92639 Lt turto vertės padidėjimo pajamas, atsižvelgusi į Pareiškėjos deklaruotas 24911 Lt apmokestinamasias pajamas, 25361 Lt leidžiamų ir ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų sumą, patikrinimo metu nustatė 92189 Lt apmokestinamojo pelno sumą, nuo kurios 2017-02-10 patikrinimo aktu Nr. (7.45) FR0680-59 už 2008 m. apskaičiavo 10078 Lt (2918,79 Eur) PM sumą. Kauno AVMI 2017-03-29 sprendimu Nr. (7.45-4.7.2)-FR0682-117 patvirtino patikrinimo aktą ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 96 str.

1 d. 2 p., 97 str. 2 d., 98 str. 2 d., 99 str., 100 str. 1 d., 132 str. 2 d. 1 p., 139 str. 1 d., 141 str. 1 d., Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau – PMĮ) 2 str. 8 d. 1 p., 29 d. 1, 3 p., 33 d., 16 str. 1 d., 40 str. 1, 2 d., nurodė Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 2918,79 Eur PM, 10 proc. 292 Eur PM baudą bei atleido nuo 2379,71 Eur PM delspinigių.

Dėl Pareiškėjos apmokestinimo PM

Sprendime akcentuota, kad asocijuoti asmenys yra asmenys (vienetai arba fiziniai asmenys), kai yra susiję asmenys (PMĮ 2 str. 8 d. 1 p.). Asmenys laikomi susijusiais, jei bet kurią ataskaitinio mokesčio laikotarpio arba mokesčio laikotarpio, buvusio prieš ataskaitinį mokesčio laikotarpį, dieną atitinka bent vieną šių kriterijų – jie yra: vienetas ir jo dalyviai; vienetas ir jo dalyvių <..> sutuoktiniai (PMĮ 2 str. 29 d. 1, 3 p.). Tikroji rinkos kaina – suma, už kurią gali būti apsikeista turtu arba kuria, sudarius tiesioginį sandorį, gali būti įskaitytas nepriklausomų ir ketinančių pirkti arba parduoti asmenų tarpusavio išipareigojimas (PMĮ 2 str. 33 d.). Turto vertės padidėjimo pajamos yra uždirbtos pajamos, kurias sudaro turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn ir įsigijimo kainų skirtumas. Turto įsigijimo išlaidos turi būti pagrindžiamos šio įstatymo (PMĮ) 11 straipsnyje nustatytais dokumentais ir (arba) galiojančiais sandoriais (PMĮ 16 str. 1 d.). Vienetai, šio įstatymo (PMĮ) nustatyta tvarka apskaičiuodami apmokestinamąjį pelną, pajamomis iš bet kokio sandorio arba bet kokios ūkinės operacijos turi pripažinti sumą, atitinkančią tokio sandorio arba tokios ūkinės operacijos tikrąją rinkos kainą, o leidžiamais atskaitymais arba ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais turi pripažinti bet kokio sandorio arba bet kokios ūkinės operacijos sąnaudų sumą, atitinkančią tokio sandorio arba tokios ūkinės operacijos tikrąją rinkos kainą. Jei asocijuotų asmenų tarpusavio sandoriuose arba ūkinėse operacijose sudaromos arba nustatomos kitokios sąlygos, negu būtų sudaromos ar nustatomos neasocijuotų asmenų tarpusavio sandoriu arba ūkine operacija, tada bet koks pelnas (pajamos), kuris, jei tokių sąlygų nebūtų, būtų priskiriamas vienam iš tų asmenų, bet dėl tokių sąlygų jam nepriskiriamas, gali būti įtraukiamas į to asmens pajamas ir atitinkamai apmokestinamas. Finansų ministras nustato šios dalies įgyvendinimo taisykles (PMĮ 40 str. 1, 2 d.). Pabrėžta, jog įstatymų leidėjas nustatė, kad susiję asmenys yra: vienetas ir jo dalyviai, vienetas ir jo dalyvių sutuoktiniai, kurie gali nustatyti kitokią turto kainą nei nesusiję asmenys, tačiau tokios pajamos gali būti apmokestinamos, įskaitant ir turto vertės padidėjimą.

Nurodyta, jog Kauno AVMI, atlikusi Pareiškėjos administracinių patalpų pardavimo tyrimą, nustatė šias aplinkybes (patikrinimo akto 3–8 psl., sprendimo 2–7, 8, 9 psl.):

1) administracines patalpas, esančias (duomenys neskelbtini), Pareiškėja įsigijo iš AB "A1" 1997 m. varžytinių metu pirko 44,12 m² bendro ploto patalpas (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), 1999 m. – 22,12 m² bendro ploto patalpas (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini). 1997-11-24 nuosavybės teisės liudijime nurodyta, kad Pareiškėja patalpas pirko už 12200 Lt, 1999-03-31 pirkimo–pardavimo sutartyje nurodyta, jog patalpų kaina – 2660 Lt, t. y. bendra pastatų įsigijimo kaina 14860 Lt (Nekilnojamojo turto registro (toliau – NTR) išrašai, 1997-11-24 nuosavybės teisės liudijimas, 1999-03-31 pirkimo–pardavimo sutartis, 1997-12-29 pažymėjimas Inspekcijai, kt.);

2) Pareiškėjos savininkės 2008-07-22 sprendimu ir priėmimo–perdavimo aktu Pareiškėjos administracinių patalpų nuosavybės teisė perleista savininkės B. O. ir jos sutuoktinio O. N. nuosavybėn. Abiejų administracinių patalpų vertė – 107792 Lt, vertės nustatymo data – 2008-07-22 (NTR išrašai, Pareiškėjos savininkės 2008-07-22 sprendimas, 2008-07-22 perdavimo–priėmimo aktas);

3) UAB "G1" 2016-03-16 informacinėje pažymoje apie turto kainą nurodyta, kad nustatant administracinių patalpų, kurių unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini), tikrąją rinkos vertę 2008-07-22, atsižvelgta į patalpų dislokacijos vietą, savybes. Administracinių patalpų vertė (vieno kvadratinio metro kaina) lyginta su kitų aštuonių nedidelio ploto komercinės paskirties objektų, parduotų panašiu laikotarpiu, esančių tame pačiame kvartale, verte bei nustatyta labiausiai tikėtina rinkos kaina – 99000 Lt, kuri artima Pareiškėjos savininkės dokumentuose nurodytai 107792 Lt. Be to, minėta įmonė vertino NTR,

Nekilnojamojo turto kadastro duomenis, B. O. nurodytą informaciją (UAB "G1" 2016-03-16 informacinė pažyma apie turto kainą, 2008-08-25 turto pasidalijimo sutartis);

4) buvęs B. O. sutuoktinis O. N. 2011-04-01 pardavė administracines patalpas už 80000 Lt, tačiau nekilnojamojo turto rinkos kainos negalima lyginti su 2008-07-22 buvusia patalpų rinkos kaina (2011-04-01 pirkimo–pardavimo sutartis). Be to, 2008-08-25 turto pasidalijimo sutartyje patalpų vertė nurodyta 107792 Lt, t. y. laisva valia sudarytoje sutartyje ji artima turto vertintojo nurodytai kainai;

5) Kauno AVMI surinko informaciją apie nekilnojamojo turto rinkos kainas tiriamojo sandorio sudarymo metu tame pačiame pastate ir nustatė: UAB "D1" pirktų administracinių patalpų vieno kvadratinio metro kaina buvo 246,76 Lt, UAB "E1" – 2000 Lt, UAB "F1" – 3000 Lt;

6) Kauno AVMI nustatė vieno kvadratinio metro rinkos kainą – 1685,33 Lt ($(246,76 + 2000 + 3000 + 1494,56) / 4$) bei Pareiškėjos perleistų administracinių patalpų adresu: (duomenys neskelbtini), kurių bendras plotas 66,24 kv. m., vidutinę rinkos kainą – 111636,26 Lt ($66,24 \times 1685,33$), kuri yra artima Pareiškėjos pateiktuose dokumentuose nurodytai kainai (107792 Lt) bei UAB "G1" nustatytai galimai vidutinei rinkos kainai (99000 Lt) (Pareiškėjos savininkės 2008-07-22 sprendimas, 2008-07-22 perdavimo–priėmimo aktas, UAB "G1" 2016-03-17 informacinė pažyma apie turto kainą).

Pastebėta, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) formuojamoje praktikoje taip pat konstatavo, kad mokesčių mokėtojas paaiškinimus privalo pagrįsti įrodymais, kai mokesčių administratorius pateikia savo įrodymus. Nepakanka vien kontrargumentų teikimo – privalo būti pateikti tai pagrindžiantys įrodymai (pavyzdžiui, 2015-01-20 nutartis adm. byloje Nr. A-47-556/2015).

Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėja nepaneigė Kauno AVMI nustatytų faktinių aplinkybių bei pozicijos, jog Pareiškėja, perleidusi asocijuotiems fiziniams asmenims nuosavybės teise jai priklausiusias administracines patalpas neatlygintinai, nesilaikė ištiestosios rankos principo sandoriuose su asocijuotais asmenimis bei neapskaičiavo turto vertės padidėjimo pajamų, šių pajamų, apskaičiuodama apmokestinamąjį pelną, neįtraukė į mokesčio bazę ir nuo jų neapskaičiavo ir nedeklaravo PM.

Taip pat Inspekcija pažymėjo, kad įstatymų leidėjas imperatyviai nustatė, jog mokesčių mokėtojas yra konkretus asmuo, kuris moka mokestį (MAĮ 2 str. 17 d.). Kadangi Pareiškėjai apskaičiuotas PM nuo konkretaus sandorio už 2008 m., tačiau Pareiškėja nepagrindė savo teiginio, jog jau yra sumokėjusi ginčo PM sumą, todėl nėra Inspekcija nematė pagrindo sutikti, kad Pareiškėja antrą kartą privalo sumokėti mokestį į valstybės biudžetą.

Pareiškėjos likvidatorė B. O. nesutinka su Inspekcijos 2017-05-23 sprendimu Nr. 69-54, prašo jį panaikinti kaip neteisėtą, nepagrįstą, priimtą nepaisant jos pateiktų argumentų, logikos bei sveiko proto dėsnių, neatsižvelgus į faktus ir visas paaiškintas aplinkybes. Nurodo, kad mokesčių administratorius nesivadovavo protingumo ir ekonominio tikslingumo kriterijais (MAĮ 110 str. 3 punktas), formaliai kopijavo trafaretinius sprendimus, vietos mokesčių administratorius už valstybės lėšas ilgai atliko netikslingus patikrinimus nustatant patalpų vidutinę vertę.

Pasak skundo, jau 8-rius metus patikrinimais neproporcingai trikdoma Pareiškėja (jos savininkės gyvenimas), ji patiria nepagrįstas išlaidas, kitus nepatogumus, tęsiasi tendencingi patikrinimai ir pakartotiniai tiek Pareiškėjos, tiek B. O. (savininkės) tikrinimai, nors tai yra vienas ir tas pats asmuo, tačiau tikrinamas du kartus ir siūloma du kartus mokėti į valstybės biudžetą, t. y. 2918,79 Eur PM, 10 proc. 292 Eur PM baudą ir 1917,57 Eur GPM, 10 proc. 192 Eur GPM baudą.

Skunde remiamasi MAĮ 131 str. 1 dalimi ir tvirtinama, kad B. O. yra bedarbė, registruota darbo biržoje nuo 2015-10-17, gauna socialinę pašalpą po 2,73 Eur į dieną, jos vardu įregistruotas vieno kambario butas, esantis adresu (duomenys neskelbtini), įgytas (jos mamos lėšomis) 1993-08-11 pagal 1991-05-15 gyvenamųjų namų statybos kooperatyvo pažymą Nr. 65/2 (Inspekcija, Pareiškėjos nuomone, neteisėtai yra uždėjusi areštą šiam B. O. nekilnojamam

turtui, nes mokestiniai ginčai tęsiasi) ir lengvasis automobilis *MITSUBISHI COLT*, 1997 metų gamybos, 1,299 l tūrio, valst. Nr. (duomenys neskelbtini) įsigytas 2008-07-19 (transporto priemonė nedalyvauja eismo judėjime). Tvirtinama, jog išdėstyta informacija įrodo (tai konstatavo ir Kauno AVMI), kad B. O. ekonominė (socialinė) padėtis yra sunki, privalomojo registruoti turto ji turi minimaliai, tiktai asmeniniams poreikiams tenkinti, todėl apskaičiuotų sumų ji sumokėti nesutinka, nes neturi lėšų.

Pastebima, kad Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 9 straipsnio komentare numatyta, kad kitam asmeniui priklausančio turto naudojimas gyventojų reikmėms, ypač, kai toks naudojimas yra pagrįstas išimtinai asmeniniais santykiais (draugyste, kaimynyste, giminyste ir pan.), savaiame nelaikoma pajamomis, gautomis natūra, nes tokiais atvejais nauda objektyviai ekonomiškai negali būti identifikuota. Pagal šį įstatymo straipsnį pajamos natūra pripažįstamos tik tais atvejais, kai pats turto suteikimas naudotis asmeniniais tikslais yra vertinamas kaip gauta nauda (pajamos), t. y., kai naudos atsiradimas sąlygotas turto natūra davėjo ir natūra gavėjo tam tikrais ekonominiais interesais, santykiais, susijusiais su darbine ar panašia veikla, ir dėl sandorių įtakos. Pabrėžiama, kad būtinas sąlygas pripažinti gautą naudą pajamomis natūra (GPMĮ 2 str. 15 dalis) LVAT yra išaiškinęs 2011-04-18 nutartyje adm. byloje Nr. A-556-585/2011. Nurodoma, kad visų pirma reikia išsiaiškinti, ar gautos pajamos apskritai laikytinos GPM objektu, nes jei gyventojas gautas turtas ar paslaugos pagal GPMĮ nuostatas nelaikomi pajamomis ir nėra pajamų mokesčio objektu, tai tokiu atveju tokios pajamos nelaikytinos ir pajamomis natūra. Daroma išvada, kad pajamoms natūra pripažinti, apmokestinant GPM, reikia išsiaiškinti, ar pajamos yra objektas ir ar jos nėra neapmokestinamosios. Be įprastų visoms pajamoms būtinų sąlygų, yra būtina nustatyti dar dvi specialiąsias sąlygas: 1) kad pajamos gautos natūrine forma (lengvatine kaina, neatlygintinai ar mainais) ir 2) konkretus asmuo šią naudą gavo dėl tam tikrų interesų ar sandorių įtakos, t. y. kad naudos gavėjo ir turto ar paslaugų davėjo santykiai yra pagrįsti siekimu duoti ar gauti ekonominę naudą. Tik esant abiem sąlygoms galima konstatuoti, kad gauta pajamų natūra.

Nurodoma, jog negalima pripažinti B. O. natūra gautomis pajamomis jos sprendimu ir priėmimo–perdavimo aktu Nr. 1 2008-07-22 perrašymą sau (B. O.) ir jos buvusiam sutuoktiniui O. N. Pareiškėjos įsigytų 1997 m. ir 1999 m. patalpų (44,12 kv. m. unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) ir 22,12 kv. m. unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) adresu: (duomenys neskelbtini), nes B. O. ir savininkė IĮ B. O. „C1“ yra ne asocijuoti asmenys, o vienas ir tas pats asmuo, o jos sutuoktinis (O. N.) atitinka sąvoką – „draugystė, kaimynystė, giminystė ir pan.“. Sprendimas ir priėmimo–perdavimo aktas Nr. 1 (2008-07-22) buvo surašyti su tikslu padalinti bendrosios jungtinės nuosavybės turtą, įvykus skyryboms tarp B. O. ir O. N.. Tai nebuvo sandoris, negauta jokių pajamų, nedalyvavo tretieji asmenys, buvę sutuoktiniai norėjo pasidalinti santuokos metu įsigytą turtą, 2008-08-25 notariškai patvirtinta sutartimi patalpos atiteko nuosavybės teise O. N., kuris 2011 metais jas ir pardavė, gavęs pajamų. Tuo tarpu B. O. nepagerino savo materialinės padėties (negavo pajamų natūra). Teigiama, kad tai buvo atvejis, kai nauda objektyviai ekonomiškai negali būti identifikuota, t. y. patalpų B. O. priklausančių nuo 1997 m. ir 1999 m. perrašymas nebuvo sietas su naudos gavimu, mokesčių išvengimu, nes jokios naudos, pajamų, naujų turtų B. O. nėra 2008-07-22 gavusi. Pabrėžiama, kad B. O. gerbia įstatymus, jokios žalos valstybei *de facto* nėra padariusi, pateikė visą turimą informaciją, yra dora Lietuvos Respublikos pilietė ir turi Lietuvos nusipelnusio donoro vardą (pažymėjimas 2017-01-04 Nr. 454, Vilnius).

Pareiškėjos vertinimu, vietos ir centrinis mokesčių administratorius nepaisė Pareiškėjos išsakytų argumentų, neatsižvelgė į MAĮ 3 str. 5 p. reikalavimus, kad visi Lietuvos Respublikos mokesčių teisės aktų prieštaravimai ar neaiškumai aiškinami mokesčių mokėtojo naudai. Vietos mokesčių administratorius be įrodymų įvertino Pareiškėjos situaciją, kaip siekį gauti naudą, nuslėpti mokesčius.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, jog Inspekcijos sprendimas tvirtintinas, Pareiškėjos skundas atmestinas.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Pareiškėjai papildomai apskaičiuoto PM ir su juo susijusios baudos sumos, konstatavus aplinkybes, kad Pareiškėjos 2008-07-22 įvykdytas tarp asocijuotų asmenų administracinių patalpų perleidimo sandoris neatitiko tikrosios rinkos kainos.

Byloje nustatyta, kad Kauno AVMI patikrino Pareiškėjos PM apskaičiavimo teisingumą už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2008-12-31 ir nustatė, jog Pareiškėjos vardu buvo registruotos administracinės patalpos, esančios (duomenys neskelbtini), kurios 2008-07-22 savininko sprendimu (turto vertė – 107792 Lt) ir priėmimo–perdavimo aktu neatlygintinai perleistos B. O. (Pareiškėjos savininkei) ir jos sutuoktiniui O. N.. Vietos mokesčių administratorius pakartotinio patikrinimo metu, siekdamas objektyviau nustatyti Pareiškėjos susijusiems asmenims perleistų administracinių patalpų rinkos kainą minėto sandorio sudarymo metu, surinko priešpriešinę informaciją iš Kauno apskrityje įregistruotų ūkio subjektų, 2008-07-22 ar šiai datai artimu laikotarpiu vykdžiusių analogiškus nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sandorius tame pačiame pastate, esančiame (duomenys neskelbtini). Pagal surinktos papildomos informacijos duomenis nustatęs, kad vieno kvadratinio metro rinkos kaina – 1685,33 Lt $((246,76 + 2000 + 3000 + 1494,56)/4)$, mokesčių administratorius apskaičiavo, kad Pareiškėjos perleistų administracinių patalpų adresu: (duomenys neskelbtini) (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini), vidutinė rinkos kaina – 111 636,26 Lt $(66,24 \times 1\ 685,33)$, kuri yra artima Pareiškėjos pateiktuose dokumentuose (2008-07-22 priėmimo–perdavimo aktas Nr. 1 ir sprendimas) nurodytai 107792 Lt kainai bei nepriklausomo turto vertintojo UAB "G1" nustatytai galimai vidutinei rinkos 99000 Lt kainai. Todėl Kauno AVMI konstatavo, jog Pareiškėja nesilaikė ištiesiosios rankos principo sandoriuose su asocijuotais asmenimis bei neapskaičiavo turto vertės padidėjimo pajamų (92639 Lt), kurios buvo apskaičiuotos pritaikiusi Pareiškėjai palankiausių nepriklausomo turto vertintojo UAB "G1" nustatytą galimą vidutinę rinkos kainą (99 000 Lt). Mokesčių administratorius, įvertinęs papildomai nustatytas 92639 Lt Pareiškėjos turto vertės padidėjimo pajamas, atsižvelgęs į Pareiškėjos deklaruotas 24911 Lt apmokestinamąsias pajamas, 25361 Lt leidžiamų ir ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų sumą, nustatė 92189 Lt apmokestinamojo pelno sumą, nuo kurios už 2008 m. apskaičiavo 10078 Lt (2918,79 Eur) PM sumą.

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos sprendimu, laikydamosi pozicijos, kad B. O. (Pareiškėjos savininkė) ir Pareiškėja yra vienas ir tas pats asmuo, o ne asocijuoti asmenys, todėl perleidžiant B. O. ir jos sutuoktiniui O. N. Pareiškėjos 1997 m. ir 1999 m. įsigytas administracines patalpas adresu: (duomenys neskelbtini), nebuvo siekiama gauti pajamų. Pareiškėja paaiškina, kad minėtais veiksmais Pareiškėjos savininkė siekė padalinti bendrosios jungtinės nuosavybės turtą, įvykus skyryboms tarp jos ir jos sutuoktinio. Pareiškėjos nuomone, sutartimi perduotas nekilnojamas turtas pagal GPMĮ 2 str. 15 dalies nuostatas nelaikomas pajamomis ir nėra pajamų mokesčio objektu. Dėl to paties motyvo, t. y., kad Pareiškėja ir B. O. (Pareiškėjos savininkė) yra tas pats asmuo, Pareiškėja nurodo, jog mokesčių administratorius aštuonis metus neproporcingai trikdė Pareiškėją ir jos savininkę, atlikdamas jų patikrinimus ir nurodydamas į biudžetą sumokėti 2918,79 Eur PM (Pareiškėjai) ir 1917,57 Eur GPM (Pareiškėjos savininkei). Skunde akcentuojama B. O. sunki ekonominė (socialinė) padėtis, dėl kurios ji negali sumokėti mokesčių administratoriaus apskaičiuotų mokesčių.

Taigi, iš Pareiškėjos skundo matyti, jog Pareiškėja neginčija nustatytos jos perleisto nekilnojamojo turto (administracinių patalpų adresu: (duomenys neskelbtini) vertės sandorio sudarymo metu (2008-07-22), tačiau ginčija PM apskaičiavimą, laikydamosi pozicijos, kad Pareiškėja negavo pajamų už patalpų perleidimą, nes patalpų perleidimas vyko ne tarp asocijuotų asmenų, o tarp to paties asmens ir buvo neatlygintinas.

Komisija, išsamiai įvertinusi byloje esančią medžiagą, mokesčių administratoriaus nustatytas aplinkybes, konstatuoja, jog nėra pagrindo sutikti su minėta Pareiškėjos pozicija, pastebėdama, kad pagal Lietuvos Respublikos individualių įmonių įstatymo (toliau – IIĮ) 8 str. 2 dalies nuostatas, individualios įmonės turtas yra individualios įmonės nuosavybėn perduotas individualios įmonės savininkui asmeninės nuosavybės teise priklausęs turtas, taip pat turtas, įgytas individualios įmonės vardu. Iš byloje esančių dokumentų (VI Registrų centro nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko 2004-07-05 išrašai ir kt.) matyti, kad

administracines patalpas adresu: (duomenys neskelbtini), Pareiškėja (įmonė) įsigijo 1997 m. ir 1999 m. (iš viso 66,24 m²) savo vardu, todėl, atsižvelgus į nurodytą teisės normą ir faktines aplinkybes, konstatuotina, kad įmonės savininkei minėtos patalpos asmenine nuosavybės teise nepriklausė.

Be to, pažymėtina, jog ginčo santykiams aktualiose PMĮ 2 str. 8 dalies 1 punkto nuostatose nustatyta, kad asocijuoti asmenys (vienetai arba fiziniai asmenys) be kita ko yra susiję asmenys. Pagal PMĮ 2 str. 29 dalies 1 ir 3 punkto nuostatas, asmenys yra laikomi susijusiais, jei bet kurią ataskaitinio mokestinio laikotarpio arba mokestinio laikotarpio, buvusio prieš atskaitinį mokestinį laikotarpį, dieną atitinka bent vieną šių kriterijų – jie yra: vienetas ir jo dalyviai; vienetas ir jo dalyvių sutuoktiniai, sužadėtiniai, sugyventiniai, kiti fiziniai asmenys, susiję su šio vieneto dalyviais arba valdymo organų nariais giminystės ryšiais (tiesiąja giminystės linija iki antrojo laipsnio, šonine giminystės linija iki ketvirtojo laipsnio). Nagrinėjamu atveju Pareiškėjos, atstovaujamos jos savininkės B. O., 2008-07-22 sprendimu ir tos pačios datos priėmimo–perdavimo aktu Nr. 1 jos administracinių patalpų nuosavybės teisė perleista Pareiškėjos savininkei B. O. ir jos sutuoktiniui O. N., kurie pagal aukščiau nurodytas teisės nuostatas laikytini su Pareiškėja asocijuotais asmenimis. Taigi, Pareiškėjos skunde nepagrįstai teigiama, kad individuali įmonė (juridinis asmuo) ir šios įmonės savininkas (fizinis asmuo) yra vienas ir tas pats asmuo, t. y. administracinių patalpų perleidimo sandoris nevyko tarp asocijuotų asmenų.

Pastebėtina, jog pagal III 6 str. 6 dalies 3 punkto nuostatas individualios įmonės savininkas turi teisę paimti iš individualios įmonės turtą. Tačiau toks turto perėmimas gali turėti Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytas mokestines pasekmes. Pagal PMĮ 40 str. 1 dalies nuostatas vienetai, apskaičiuodami apmokestinamąjį pelną, pajamomis iš bet kokio sandorio arba bet kokios ūkinės operacijos turi pripažinti sumą, atitinkančią tokio sandorio arba tokios ūkinės operacijos tikrąją rinkos kainą. PMĮ 16 str. 1 dalies nuostatose nustatyta, kad vieneto pajamomis už perleistą turtą laikoma ne visa turto perleidimo kaina, bet to turto perleidimo kainos ir įsigijimo kainos skirtumas ir šios pajamos įvardijamos kaip turto vertės padidėjimo pajamos. Turto vertės padidėjimo pajamos priskiriamos apmokestinamosioms pelno mokesčiu pajamoms. Pagal PMĮ 2 str. 33 dalies nuostatas, tikroji rinkos kaina – suma, už kurią gali būti apsieista turtu arba kuria, sudarius tiesioginį sandorį, gali būti įskaitytas nepriklausomų ir ketinančių pirkti arba parduoti asmenų tarpusavio išsipareigojimas. Kai sandoriuose nustatytos kainos neatitinka tikrosios rinkos kainos ir PMĮ 40 str. 1 dalyje nustatyta prievolė yra nevykdoma, taikoma to paties straipsnio 2 dalis, nustatanti, kad, jei asocijuotų asmenų tarpusavio sandoriuose arba ūkinėse operacijose sudaromos arba nustatomos kitokios sąlygos, negu būtų sudaromos ar nustatomos neasocijuotų asmenų tarpusavio sandoriu arba ūkine operacija, tada bet koks pelnas (pajamos), kuris, jei tokių sąlygų nebūtų, būtų priskiriamas vienam iš tų asmenų, bet dėl tokių sąlygų jam nepriskiriamas, gali būti įtraukiamas į to asmens pajamas ir atitinkamai apmokestinamas. Atsižvelgus į nurodytą teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad vienetas ir jo dalyviai, taip pat dalyvių sutuoktiniai, sudarydami tarpusavio turto perėmimo / perdavimo sandorius, gali nustatyti kitokią turto kainą nei susiję asmenys, tačiau tokios pajamos (tame tarpe ir turto vertės padidėjimas) gali būti apmokestinamos.

Byloje mokesčių administratorius iš Pareiškėjos pateiktų dokumentų nustatė, kad Pareiškėja administracines patalpas, esančias (duomenys neskelbtini), (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini) įsigijo 1997 m. ir 1999 m. už bendrą kainą 14860 Lt. Taip pat mokesčių administratorius nustatė, kad minėtų administracinių patalpų Pareiškėjai palankiausia vidutinė rinkos kaina 2008-07-22 sandorio sudarymo metu buvo 99000 Lt. Kadangi Pareiškėja mokesčių administratoriaus nustatytos patalpų kainos neginčija, todėl Komisija neišeidama iš ginčo ribų dėl jos šiame sprendime nepasisako, tačiau vertina Pareiškėjai apskaičiuoto PM pagrįstumą.

Atsižvelgus į tai, kad byloje nustatytas Pareiškėjos administracinių patalpų įsigijimo kainos (1997 m. ir 1999 m.) ir jų nuosavybės teisės neatlygintino perleidimo asocijuotiems asmenims (Pareiškėjos savininkei ir jos sutuoktiniui) metu (2008-07-22) buvusios vidutinės rinkos kainos skirtumas, taip pat į aukščiau nurodytas PMĮ 16 str. 1 ir 2 dalių nuostatas bei 40 str. 1 ir 2 dalių nuostatas, darytina išvada, jog mokesčių administratorius pagrįstai konstatavo,

jog Pareiškėja, neatlygintinai perleisdama asocijuotiems fiziniams asmenims nuosavybės teise jai priklausiusias administracines patalpas, nesilaikė ištiesiosios rankos principo sandoriuose su asocijuotais asmenimis. Todėl mokesčių administratoriui nustačius, kad Pareiškėja neapskaičiavo turto (ginčui aktualių administracinių patalpų) vertės padidėjimo pajamų bei, apskaičiuodama apmokestinamąjį pelną, minėtų pajamų neįtraukė į mokesčio bazę ir nuo jų neapskaičiavo ir nedeklaravo PM, buvo pagrįstai Pareiškėjai papildomai apskaičiuotas 10 078 Lt (2918,79 Eur) PM už 2008 m.

Dėl Pareiškėjos skunde nurodytos aplinkybės, jog dėl administracinių patalpų perleidimo sandorio Pareiškėjos savininkei B. O. buvo apskaičiuotas 1917,57 Eur GPM, pastebėtina, kad tai, jog B. O. ir jos sutuoktiniui neatlygintinai perduotos Pareiškėjai priklausiusios administracinės patalpos pripažintos fizinių asmenų gautomis pajamomis natūra, kurios priskiriamos B klasės pajamoms ir apmokestinamos GPMĮ nustatyta tvarka, nėra šio mokestinio ginčo dalykas, t. y. kaip jau buvo nurodyta aukščiau, Pareiškėja ir jos savininkė yra du atskiri mokesčių mokėtojai, todėl jų mokestinės prievolės yra skaičiuojamos kiekvienam mokesčių mokėtojui atskirai (MAĮ 2 str. 17 dalis) pagal jo mokestines prievoles reglamentuojančius teisės aktus.

Pasisakant dėl skundo motyvo, jog mokesčių administratorius patikrinimais neproporcingai trikdo Pareiškėja, todėl ji patiria nepagrįstas išlaidas ir kitus nepatogumus, Komisija pažymi, jog Pareiškėjos pirmas mokestinis patikrinimas buvo pradėtas 2013-12-03 pagal tos pačios datos pavedimą tikrinti Nr. AU2-26 po mokestinio tyrimo. Po mokestinio tyrimo (2013-10-22 rezultatų ataskaita Nr. AU18-121) Pareiškėjai buvo pasiūlyta per 10 dienų nuo pranešimo apie atliktą mokestinį tyrimą įteikimo dienos pateikti mokesčių administratoriui informaciją apie J. ir O. N. 2008 m. išmokėtas B klasės pajamas natūra, tačiau to nepadarius buvo imtasi MAĮ numatyto veiksmo – pradėtas mokestinis patikrinimas. Pirminis mokestinis patikrinimas 2013-12-23 buvo pratęstas, atlikus 80 proc. patikrinimo, ir 2014-01-02 sustabdytas iki 2016-05-11 dėl negautos informacijos iš nepriklausomo turto vertintojo, o šią informaciją gavus, mokestinis patikrinimas pratęstas ir 2016-06-01 baigtas patikrinimo aktu. Pastebėtina, jog Inspekcija 2016-11-14 sprendime Nr. 69-116, iš dalies sutikdama su Pareiškėjos 2016-09-08 skundo argumentais, konstatavo, jog vietos mokesčių administratorius, tikrindamas kontroliuojamųjų transakcijų kainodaros atitiktį ištiesiosios rankos principui, nesivadovavo teisės aktuose imperatyviai nurodytais metodais, todėl pavedė Kauno AVMI atlikti pakartotinį Pareiškėjos patikrinimą. Pažymėtina ir tai, kad iš Pareiškėjos 2016-09-08 skundo Inspekcijai matyti, jog Pareiškėja kėlė klausimą dėl nustatytos ginčui aktualaus perleidimo sandorio metu buvusios administracinių patalpų kainos. Pakartotinis patikrinimas buvo pradėtas 2017-01-02 pagal 2016-12-20 pavedimą tikrinti Nr. (13.2) FR0773-3072, 2017-01-06 sustabdytas dėl atliekamo susijusio asmens patikrinimo, pratęstas 2017-02-06 atlikus susijusio asmens patikrinimą ir baigtas 2017-02-10 patikrinimo aktu Nr. (7.45) FR0680-59. Kadangi mokestiniai patikrinimai buvo stabdomi tik siekiant gauti su patikrinimo dalyku susijusią informaciją, o pakartotinis patikrinimas atliktas taip pat atsižvelgus ir į Pareiškėjos skundo motyvus, todėl darytina išvada, kad mokesčių administratorius, atlikdamas savo tiesiogines funkcijas (MAĮ 26 str. 1 p. 7 d.), Pareiškėjos patikrinimų metu vadovavosi MAĮ 114 str. 1 dalyje nustatytais jo teisėmis ir nepažeidė MAĮ 118 straipsnyje nustatytų pakartotinio patikrinimo apribojimų. Tuo tarpu Pareiškėja skunde nepateikė įrodymų kuo konkrečiai pasireiškė mokesčių administratoriaus pažeidimas, susijęs MAĮ 32 str. 7 punkte nustatyta jo pareiga – atliekant savo funkcijas, stengtis kuo mažiau trikdyti mokesčių mokėtojo veiklą.

Taip pat paminėtina, jog Pareiškėjai paskirta minimali bauda. Pareiškėja neprašo atleisti nuo baudos mokėjimo, tačiau be kita ko tokia teisinė galimybė yra eliminuotina, nes nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis įskaitytas ir (arba) priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas MAĮ nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas (MAĮ 141 str. 2 d.). Pareiškėja Komisijai nepateikė įrodymų ir byloje tokių duomenų nėra, kad Pareiškėja būtų sumokėjusi papildomai jai apskaičiuotą PM. Tuo tarpu nuo apskaičiuotų delspinigių Pareiškėja buvo atleista Kauno AVMI 2017-03-29 sprendimu Nr. (7.45-4.7.2)-FR0682-117, todėl kiti Pareiškėjos skunde nurodyti motyvai, susiję su atleidimu nuo delspinigių ir baudos, nenagrinėjami.

Įvertinus aptartas aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjos skundas atmestinas, Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017-05-23 sprendimą Nr. 69-54.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti
komisijos pirmininkę

Lina Vosylienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė